

LET. BIBLIOTEK.
TARAYBOS
DOVANA

Adelaidės
Lietuvių

ŽINIŲ

Registered at G.P.O., Adelaide, for transmission by post as a periodical

Nr. 19 (31)

Adelaidė, 1961 m. spalio 1 d.

II Metai

SPEKTAKLIS IR JO AMŽIUS

(Adelaidėj statytoš "Žvakidės proga").

Šeši scenos meniai atsidavę Adelaidės Lietuvių Teatro aktoriai, būtent, B. Jonavičiene, S. Kanienė, A. Gutis, Z. Kučinskas, A. Petrikas ir B. Rainys, režisieriui J. Gučiui vadovaujant, repetuodami po du kartus savaitėj, ruošėsi dviveiksmi A. Škėmos dramai "Žvakidė". Š. m. rugsėjo 15 d. "Žvakidė", padedant dailininkui S. Neliubšiiui ir dekoruojant A. Kudirkai, buvo pateikta Adelaidės lietuvių visuomenei.

Porą šimtų žmonių atsilanke į "Žvakidės" premjerą, pasižiūrėjo lietuviško veikalo, paplojo aktoriams, apdovanojo gėlėmis ir išsiskirstė kasdienyben pasinerdami.

Kai choras išmoksta kurią nors naują dainą, ji laikosi choro repertuare gana ilgai ir dainuojama atveju atvejais. Kai Tautinių Šokių Grupė paruošia naują tautinį šokį, jis irgi ilgai šokamas. Tačiau kai Teatras paruošia mums scenos veiklą, scenoj jis gyvena tik porą valandų, o po to užkasamas praeities dulkese. Jeigu bent pusė visų adelaidiškių norėtų pasigėrėti lietuviško teatro vaidyba, kiekvieną jo veiklą tektų statyti bent keturis kartus. Deja, tokių norų adelaidiškiečiai neturi.

Kiekvieną, kad ir kukliausio, scenos veikalo paruošime sutelktos eibes darbų. Aktoriai turi netik išmokti savo rolę; jiems reikia išgyventi į vaizduojamąjį asmenį, persiimti visa veikalo ideją ir suteikti gyvybes vaizduojamam asmeniui. Scenai reikalingi specialūs drabužiai, dailininkas privalo paruošti dekoracijas, kurios ir labai taupant, be kūrybinio darbo reikalauja atitinkamų medžiaginių išlaidų. Ir po viso to ilgo, sudetingo bei išlaidingo pasiren-

gimo Teatrui tėra galimybės pastatyti veikalą tik vieną kartą ir po to jį nurašyti į nuostolius.

Viešuose pasitarimuose ir privačiuose pokalbiuose mes sielvartavome, kad Adelaidės Lietuvių Teatras neduoda visuomenei jokio veikalo. Teatras yra, jis gyvena ir gali visai gerai vaidinti, bet nėra pakankamai visuomenės, kuri šiais vaidinimais domėtusi ir duotų galimybes teatrui su savo paruoštu spektakliu gyventi kiek ilgiau. kažkas ir kažkur šiuo atveju netvarkoje.

Atiduodami didžiausią pagarbą aktoriams, režisieriui ir visiems, besisielojantiems Adelaidės Lietuvių Teatru, turime vilties, kad bus atrasti būdai, duodą dvasinio ir medžiaginio pagrindo sėkmingiau puoselėti lietuvišką scenos meną. Ir šiuo atveju reikia ieškoti kelių į platesnes adelaidiškių mases.

==+=+=+=+=+=+=+=+=+=

Teatro kvietimas

Kas jaučiasi tebesąs Adelaidės Lietuvių Teatro dalyviu ir kas norėtų Teatro darbe dalyvauti, prašomi atvykti į Lietuvių Namus š.m. saplio m. 10 d. 7.30 vakare.

Bus svarstomi įvairūs teatrą liečią klausimai ir aptarta 1962 m. įvykstančių Adelaidėj Meno Dienų programa.

Režisieriaus padėka

Tariu širdingos padėkos žodžius atsiminusiems buv. Teatro Studijos dalyvių dešimtmečio sukaktį ir sveikinusiems "Žvakidės" premjeros proga gėlemis ir dovanomis: Apylinkės valdybai, ALS valdybai, Kultūros Fondo valdybai, Moterų Sekcijai, p.p. S. Jonavičienei, E. ir P. Kanams, J. ir G. Matulevičiams, J. ir V. Morkūnams, E. ir K. Reisonams ir kolegoms režisieriams P. Rūteniui ir J. Venslovavičiui ir Poniai.

J. Gučius.

Teatro padėka

Adelaidės Lietuvių Teatras reiškia gilią padėką dail. S. Neliubšui, kuris net nesveikuodamas paruošė "Žvakidės" dekoracijų eskizus; dail. A. Kudirkai, eskizus įforminusiame ir mielai pagelbėjusiems įvairiuose darbuose L. Andriūšytei, G. Kemerienei, A. ir B. Mikužytėms, J. Binkevičiui ir V. Ilgūnui.

Adelaidės Lietuvių Teatras.

APLINK LIETUVIŲ NAMUS

Garbės lenta žymiai prie Namų prisidėjusiems

Paskutiniame Adelaidės Lietuvių Sąjungos Valdybos posėdyje buvo nutarta įtaisyti garbės lentą, kurioje bus įrašytos pavardės adelaidiškių, ypatingai prisidėjusių prie L. Namų pristatymo ir patobulinimo. Joje bus taip pat įrašomi vardai prie to darbo prisidėjusių organizacijų. Paruošiant vidaus įrengimą, garbės lentai bus parinkta atitinkama vieta. Kaip jau žinoma, visa eilė asmenų ir organizacijų prie Lietuvių Namų pristatymo labai gražiai prisidėjo.

Frontas keičia vaizdą

Po kiekvienos talkos, skirtos frontinei Lietuvių Namų daliai pristatyti, statybos vaizdas žymiai pasikeičia ir dabar jau lengva susidaryti vaizdą, kaip puikiai atrodys visas pastatas fasado statybą galutinai užbaigus. Bus netik daugiau erdvės viduj, bet ir iš oro Namai visai kitaip džiugins akį ir teiks pasididžiavimo kiekvienam lietuviui, nes čia bus aiškiai matomi jo pasiukojimo ir pasišventimo vaisiai.

Remiančiųjų eilė didėja

Adelaidės Lietuvių Sąjungos Valdyba su malonumu konstatuoja, kad Lietuvių Namų pristatymą remiančiųjų eilės nuolat didėja. Be visų tų paremusių, apie kuriuos buvo pranešta ankščiau ir kuriuos Valdyba su dekingumu mini, šandie reiškiamą nuoširdi Valdybos padėka p. V. Petkūnui už £50 auką priestatui ir p. I. Tauniui už £7, skirtus durims. Ta pačia proga malonu padėkoti p. A. Šereliui už padovanojimą ir įrengimą elektrinio skambučio ir Foto Mėgejų Būreliui už dvi padidintas ir įremintas foto nuotraukas (Savaitgalio Mokykla ir Tautinių Šokių Grupė), kurios gautos per p. Vosylių ir šiandien jau puošia Lietuvių Namų salę. Verti atskiros padėkos ir darbštūs Vilniaus Tunto skautai, kurie apvalė Lietuvių Namų sodelį Tautos Šventės išvakarėse.

Plytų vajus

Pradėtam Lietuvių Namų frontiniam priestatui reikės apie 3000 bloką (plytų), kurių viena vidutiniškai kaštuoja 2 šilingai. Už kiekvieną 2-jų šilingų auką bus išduodamas numeruotas ženkliukas su įrašu "Adelaidės Lietuvių Namų plyta" ir su Namų atvaizdu. Vajus įgalins mažomis aukomis prisidėti didesniai adelaidiškių skaičiui ir nejučiomis

atlikti dideli darbą. Apie šią naują sumanymą ateityje bus progos pakalbeti plačiau.

Naujas A. L. Sąjungos narys

Paskutiniam posėdyje naujų Adelaidės Lietuvių Sąjungos nariu priimtas Aurimas DUMCIUS. Sveikindama naują narį, Sąjungos Valdyba tikrai džiaugtųsi, jei įžūni Dumčiaus pavyzdžiu pasektų ir kiti lietuviai jaunuoliai ar jaunuolės. Visiems turėtų būti garbė priklausyti aktyviai lietuviškuose dirvonuose veikiančiai Adelaidės Lietuvių Sąjungai.

Talkininkų susirinkimas

Metiniam Lietuvių Namų vajui pasibaigus, to vajaus talkininkai kviečiami ataskaitiniam susirinkimui š. m. spalio mėn. 7 d. 5 v. popiet Lietuvių Namuose.

Susisiekimo nelaimė

AL Sąjungos Valdyba ir ALŽ redakcija su dideliu susirūpinimu priėmė žinią, kad automobilių susidūrimo buvo sužeista veikli AL Sąjungos narė ir Moterų Sekcijos aktyvi atstovė p. N. Varnauskienė. Ištyrus ligoninėj, p. Varnauskienė buvo išleista namo, nes vidinių sužeidimų nebuvo rasta.

Dažna sergančiųjų lankytoja p. Varnauskienė šią savaitę vėl buvo ligoninėj, kur jai padaryta sėkminga operacija ir tikimasi, kad ji greitai pasveiks.

VAJAUS UŽBAIGIMO BALIUS

Kaip ir pernai, taip ir šiemet, Adelaidės Lietuvių Sąjungos Valdyba organizuoja metinio vajaus užbaigimo balių, kad suteiktų progą visiems sąjungos bičiuliams, talkininkams ir aukotojams bendrai praleisti kelias valandas, tarpusavyje pabendrauti ir pasidžiaugti progresuojančiais savais namais. Visi, kas pernai buvo šios rūšies baliuje, atsimena, kad jis buvo tikrai linksmas ir nuotaikingas. Šiemet Valdyba pasistengs dar labiau balių pagyvinti ir dėl to visus nuoširdžiai kviečia jame atsilankyti.

Balius įvyksta spalio mėn. 14 dieną įprastu laiku, orkestras pradės groti nuo 7 v. 30 min. vakaro. Viskas bus parngta ir parūpinta mieliems baliiaus dalyviams.

x x x

x x

Kas ateina į Lietuvių Namus, ateina į s a v o namus,
Kas aukoja Lietuvių Namams, s a u aukoja

S P O R T A S

ADELAIDĖJE

Pažinkim savo Jaunimą

A. L. S. K. "VYTIS", talkininkaujant apylinkės valdybai, Vilniaus Skautų Tuntui, Kultūros Fondui, Jauniesiems Ateitininkams, Tautinių Šokių Grupei ir kitiems, š. m. spalio 8 d., sekmadienį, Lietuvių Namuose rengia

J A U N I M O Š V E N T Ė.

Šventė prasidės pamaldomis Šv. Kazimiero koplyčioje; organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis.

Lietuvių Namuose 1.45 popiet bus vėliavų pakėlimas ir šventės atidarymas.

Nuo 2 iki 6 val. popiet sportinės varžybos, kuriose be kitko matysime ir pirmuosius Adelaidės lietuvius krepšininkus (senimą) besirungiant su jauniausiais.

Nuo 6 iki 8 val. vyks paskaita ir meninė dalis, o po to pasilinksminimas.

Adelaidiškiai prašomi to sekmadienio nepamiršti ir savo atsilankymu paremti lietuvišką jaunimą. Jaunimui tikrai bus malonu, kai jis matys visuomenės pritarimą jaunatviškiems užsimojimams. Parodykim, kad jaunimas mums rūpi netik žodžiais.

Sportininkų loterija

Turtinga "Vyties" klubo loterija įvyks š. m. spalio mėn. 28 dieną, K a u k i ū balius metu. Bus galima laimėti radio aparatą, kambarinį vesintuvą, toasterį, klionės deki ir daug kitų vertingų dalykų. Loterijos bilietai tik po du šilingus lengvai gaunami pas valdybos narius ir talkininkus. Kaukių balius metu bilietai nebus parduvinėjami, tad bilietus partartina įsigyti iš anksto ir išbandyti savo laimę.

K r e p š i n i s

Šiame žiemos turnyre "Vyties" vyrų I-ji komanda atsidūrė paskutinėje vietoje. Vėliau ji turėjo dvi draugiškas rungtynes su Metro "A" grupės dviem pirmaujančiom komandom. Paaikėjo, kad tarp tų trijų komandų nėra didelio skirtumo; mūsų šaliai lengvai laimėjo prieš YMCA(57-39), bet pralaimėjo prieš Estonia(56-66).

Estai, turėdami jauną komandą, įtikino mus, kad jų jaunimas padarė didesnę pažangą, nes praeityje jie nebuvo mūsų šaliai priešai žaidžiant dar OBI lygoje. Vasaros turnyre estai irgi žais District grupėje ir gali pakeisti mūsų šaliai.

ateinančiam žiemos turnyre, jeigu vytiečiai pralaimės sekančiuose susitikimuose.

Vyties jaunieji rugšėjo 22 d. rungsi su Old YCW komanda finalinėse savo grupės rungtynėse ir jas laimėjo santykiu 42-47. Placiau apie jaunių komandą kitam numeryje.

Vyties moterų I-ji, po visos eilės blogų žaidynių, gražiai pasirodė prieš West Torrens (35-39). Per pirmas 10 minučių vytiėtes buvo pasiekusios keletą taškų persvarą, bet pirmąjį kelinį baigė 7 taškų pralaimėjimu (14-21). Antrasis kelinys buvo sėkmingesnis ir rezultata pavyko sušvelninti. Mūsiškes netiksliai perdavinėjo švedinį ir blogai sekėsi mėtyti baidas. Visa komanda žaidė gerai. Taškai: D. Radzevičiūtė 12, M. Kelertaitė 11, R. Andriūšytė 6, Šiukšterytė 4, Pečiulytė 2.

+ _____ + _____ +

Moterų Sekcijos Loterija įvyksta Lietuvių Namuose š.m. spalio mėn. 8 dieną - Jaunimo šventės proga.

Loterijoje bus galima laimėti daug idomių ir vertingų daiktų. Moterų Sekcija kviečia visus atsilankyti į Lietuvių Namus ir nepraleisti progos, pabuvojant su jaunimu, išbandyti savo laimę.

Moterų Sekcija

Ryšium su siuvimo ir rankdarbių vajumi iš Moterų Sekcijos gauta plati padėka visoms ponions ir panelėms, maloniai prisidėjusioms prie sėkmingo vajuos pravedimo. Visą padėką ištiesai pabandysime atspausdinti kitam numery.

+ + + o o o + + +

Reiškiame u ž u o j a u t a Vilniaus Tunto skautų skyriaus vedėjui s. v. v. sl. Petru ALKEVIČIUI ir Poniai H. B. Alkevičienei jų mielai dūkrelei KRISTINAI mirus.

Liūdime su visais.

Vilniaus Tuntas

Mieliems statybos rėmėjams, kurie domisi kokius dar dalykus galima vykdomai statybai padovanoti, pranešimą paskelbsime kitame numeryje, nes iš statybos vadovo inž. Reisono dabar yra gautas pranešimas, kokių dar durų, langų ir kitų dalykų dar reikia statybą vykdančiam. Reikia manyti, kad atsiras adelaidiškių, kurie paseks jau paaukojusių pedomis ir padovanos statybai vieną ar kitą daiktą, pasirinkdamas iš ateinančiam numeryje skelbiamo pranešimo.

Kai duosim visi po truputį, tai ne nepajusim.

PIRMOJI POLITINĖ POPIETĖ.

Š.m.rugsėjo 17 d. Lietuvių Namuose įvyko pirmoji Apylinkės valdybos suorganizuota politinė popietė, kurioje Pietų Australijos parlamento narys darbo-partijos atstovas adv.D.A. Dunstan įdomiai apibūdino ALP istoriją, nušvietė pagrindinę partijos liniją ir išrėškino Darbo Partijos siekimus. Savam pranešime ir vėliau duotuose atsakymuose ir paklausimus adv. Dunstan akcentavo ALP prieškomunistinį nusistatymą ir nurodė, kad partijos programa paremta socialistine, bet ne marksistine ideologija ir yra skirtinga nuo Europos kraštuose veikiančių socialistinių partijų. Lietuvos okupaciją ALP laiko smurto aktu, padarytu tautai, kuri pati turi teisę savarankiškai apsispręsti ir pasirinkti valdymosi formą.

Visa politinė popietė praėjo įdomiai. Reikėtų, kad ir sekančias popietes atslankytų daugiau lietuvių. Tai yra ne tik proga patirti įdomių dalykų, bet ir išjudinti australų politines partijas daugiau domėtis Lietuvos bylos reikalais. Ir paklausimai prelegentams tektų rūpestingiau apsvarstyti.

+ = + = + = + = +

ANTROJI POLITINĖ POPIETĖ įvyksta spalio 1 d. Tuo reikalu Apylinkės valdyba prašo paskelbti šitokią kreipimąsi:

APYLINKĖS VALDYBA kviečia visus tautiečius atsilankyti į politinę popietę, kuri įvyks sekmadienį, spalio 1 d. 4 val. popiet Lietuvių Namuose.

Tai bus antroji iš trijų Apylinkės Valdybos organizuojamų popiečių ryšium su šiais metais įvykstančiais federalinio parlamento rinkimais. Ši antroji popietė yra skirta Liberalų partijai ir jos prelegentų bus Federalinio parlamento narys dr.A.J.Forbes, kuris nušvies Liberalų partijos liniją ir tikslus, o po paskaitos atsakines ir klausimus.

Paskutine politinė popietė, skirta Demokratinei Darbiečių partijai, įvyks š.m.lapkričio 5 d.

Apylinkės Valdyba

- - - o o o - - -

Adelaidės Lietuvių Sąjungos Valdyba maloniai kviečia ruo kitų pareisų laisvus adelaidiškis prisijungti prie stabinės talkos, kuri organizuojama ši šeštadieni, rugsėjo 30 d. Visi mūrijimo specialistai ir kiekvienas, noris patalkininkauti mūrininkams, bus labai vertingas pavaryti darbus ir prieki. Ko daugiau rankų, tuo darbas sparčiau vyks.

AKADEMIJA A.A.VLADUI POŽELAI PAGERTI

Š.m.rugsėjo 24 d. Australijos Lietuvių Teisininkų Draugija Lietuvių Namuose surengė akademią Draugijos kūrėjo ir žymaus visuomenininko advokato Vlado Poželos mirties metinems atsiminti.

Po įvedamojo žodžio, kurį pasakė ALTD pirmininkas B. Plokštis, platesneje paskaitoje velionies gyvenimą idomiai apžvelgė žinoma Adelaidės visuomenės veikeja teisininkė E. Reisoniene.

Meninėje akademijos dalyje pasirodė solistė A.Gučiuviene, pianistė D.Oldham, smuikininkas Pr.Matiukas ir poetas Pr.Pusdešris.

Visi išpildomieji dalykai buvo tikrai rūpestingai parinkti ir tikrai tiką akademijos nuotaikai. Ypatingai giliai susirinkusius paveikė jautrios ir atitinkamą nuotaiką išpildytos A.Gučiuvienės dainos (Visur tylu, Mirtis ir Mergaitė ir Svetur). Solistei ir smuikininkui akomponavusi nuširdi lietuvių bičiulė Dorothy Oldham piano solo paskambino R.Schumann Arabesque ir Jono Zdanavičiaus tris lietuvių liaudies melodijas, pritaikytas pianui. J.Zdanavičius prieš kiek laiko išvyko iš Adelaidės Amerikon. Jo kūriniai, kuriuos jis, vos išleidęs, atsiuntė D.Oldham, Adelaidėje buvo paskambinti pirmą kartą.

Apylinkės Valdybos padėka

APYLINKĖS VALDYBA dėkoja visiems, kurie savo dalyvavimu ir talkininkavimu prisidejo prie gražaus Tautos Šventės minėjimo pravedimo: solistams p.p.A.Gučiuvienei ir G.Vašiliauskienei, pianistui K.Rudzinskui, Jaunimo Tautinių Šokių Grupei ir jos vadovei p.B.Lapšienei, "Lituania" chorui ir jo vadovui muzikui V.Šimkui, akordeonistui A. Ružinskui, pranešėjui p.J.Neverauskui - dalyvavusiems meninėje minėjimo dalyje, paskaitininkui p.A.Gaveliui už išsamią ir turiningą paskaitą, skautų tuntui už veliavų pakėlimą ir LVS Ramovei už jų nuleidimą, o taip pat ir visiems tautiečiams, taip skaitlingai į minejimą atsilankiusiems.

ALB Adelaidės Apylinkės
Valdyba

REDAKCIJA:
21 Selby St., Grassmere, S.A.
LF 5945

ADMINISTRACIJA:
56 Edward St., Norwood, S.A.
31-2712